

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Практичне заняття 3. СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Мета заняття: проаналізувати основні моменти Стратегії економічної безпеки України, окреслити мету та основні завданнями у сфері забезпечення економічної безпеки, висвітлити підходи до стратегічного курсу України та очікувані результати реалізації стратегії, порівняти вітчизняну стратегію з Європейською стратегією економічної безпеки, проаналізувати особливості економічна безпека України в умовах повномаштабної війни

План заняття:

1. Характеристика «Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року»
2. Європейська стратегія економічної безпеки
3. Економічна безпека України в умовах повномаштабної війни та післявоєнної відбудови

Ключові поняття: економічна безпека держави, стратегія, стратегія економічної безпеки, економічні інтересами, економічна стійкість

Завдання для практичної роботи

► 1. Опитування, відповіді на проблемні питання – залучення декількох студентів групи, кожному індивідуально пропонується 1 питання для відповіді та дискусія між студентами групи під керівництвом викладача.

Проблемні питання для обговорення

Розкрийте місце економічної безпеки в системі національної безпеки

Мета та завдання «Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року»

Характеристика «Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року»

Особливості проактивного підходу стратегічного курсу в сфері економічної безпеки

Основні моменти Європейської стратегії економічної безпеки

Характеристика економічної безпеки України в умовах повномаштабної війни

► 2. Засвоєння матеріалу – розв'язок завдань в письмовій та усній формі.

Завдання 1. Охарактеризуйте взаємозв'язок «Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року», затвердженої Указом Президента України від 11 серпня 2021 року № 347/2021, та Стратегії національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни», затвердженої Указом Президента України від 14 вересня

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

2020 року № 392/2020 в частині питань, які стосуються економічної безпеки. Проаналізуйте, які документи планування у сферах національної безпеки і оборони, із переліку визначеному в Стратегії національної безпеки України як ті які необхідно розробити, були розроблені і прийняті в Україні: Стратегія людського розвитку; Стратегія воєнної безпеки України; Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України; Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу України; Стратегія економічної безпеки; Стратегія енергетичної безпеки; Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату; Стратегія біобезпеки та біологічного захисту; Стратегія інформаційної безпеки; Стратегія кібербезпеки України; Стратегія зовнішньополітичної діяльності; Стратегія забезпечення державної безпеки; Стратегія інтегрованого управління кордонами; Стратегія продовольчої безпеки; Національна розвідувальна програма.

Завдання 2. Знайти відповідність базових орієнтирів Європейської стратегії економічної безпеки:

№ з/п	Термін	Трактування сутності
1	ПРОСУВАННЯ	А. Співпраця з іншими державами для зміцнення економічної безпеки, зокрема, співпраця з надійними партнерами для вирішення спільних проблем безпеки через різноманітні та покращені торгові угоди, зміцнення міжнародних правил та інститутів, а також інвестування в сталий розвиток.
2	ЗАХИСТ	Б. Зростання конкурентоспроможності ЄС шляхом зміцнення його єдиного ринку, інновацій, технологічних та промислових можливостей.
3	ПАРТНЕРСТВО	В. Підтримка економічної безпеки ЄС через ряд існуючих та нових інструментів

Завдання 3. Охарактеризуйте взаємозв'язок «Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року», затвердженої Указом Президента України від 11 серпня 2021 року № 347/2021 та «Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року», затверджених Указом Президента України 30 вересня 2019 року № 722/2019.

Наведіть коротку характеристику цілей сталого розвитку: 1) подолання бідності; 2) подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства; 3) забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці; 4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх; 5) забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат; 6) забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією; 7) забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

всіх; 8) сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх; 9) створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям; 10) скорочення нерівності; 11) забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів; 12) забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва; 13) вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками; 14) збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку; 15) захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття; 16) сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях; 17) зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку.

Висловіть власну думку з приводу твердження, що цілі сталого розвитку України є орієнтирами для розроблення проектів прогнозних і програмних документів, проектів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України.

► 3. *Перевірка засвоєного матеріалу – проведення тестування в письмовій формі.*

Тестові завдання:

1. *У якому році було прийняте рішення Ради національної безпеки і оборони України "Про Стратегію економічної безпеки України" ?*

- A. 2018
- B. 2019
- B. 2020
- Г. 2021
- Д. 1991

2. *Хто підписав Указ "Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року"*

- A. Володимир Зеленський
- B. Ігор Петрашко
- B. Андрій Єрмак

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Г. Михайло Подоляк

Д. Віктор Ющенко

3. *Очікуваним результатом виконання Стратегії є забезпечення економічної безпеки держави як умови забезпечення національних економічних інтересів є:*

А. створення стійкої, конкурентоспроможної, соціально відповідальної ринкової економіки та умов для випереджаючого розвитку науково-технічного потенціалу країни, сталого нарощування національного багатства та факторів виробництва

Б. досягнення Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, рівня життя населення та соціально-політичної стабільності, притаманних економічно розвиненим країнам

В. зайняття Україною у світовому розподілі праці та міжнародних економічних відносинах місця, яке відповідає її природним, трудовим та інтелектуальним ресурсам, економічному та геополітичному потенціалу

Г. забезпечення гарантованого захисту національної економіки в умовах виникнення або посилення внутрішніх та зовнішніх загроз

Д. всі відповіді вірні

4. *Який з наступних факторів є ключовим для формування стратегії економічної безпеки України з урахуванням геополітичного контексту?*

А. географічне положення України

Б. відсутність конкуренції на міжнародних ринках

В. придбання найновіших технологій

Г. співпраця з глобальними інвесторами

Д. немає вірної відповіді

5. *Визначення стратегічного курсу у сфері забезпечення економічної безпеки, спрямованого на реалізацію Стратегії національної безпеки України «Безпека людини - безпека країни», затвердженої Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392 – це?*

А. мета стратегії

Б. завдання стратегії

В. функція стратегії

Г. принцип стратегії

Д. місія стратегії

6. *Основними завданнями у сфері забезпечення економічної безпеки є:*

А. забезпечення стійкості від зовнішніх і внутрішніх викликів та загроз національним економічним інтересам держави та інтересам її громадян

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Б. збереження та розвиток економічної потужності країни з урахуванням Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, та позицій людиноцентризму

В. гарантування національної економічної незалежності та здатності до захисту національних економічних інтересів, зокрема у високотехнологічній сфері

Г. Вірна відповідь А-В

Д. Немає вірної відповіді

7. *Суть проактивного підходу реалізації стратегії економічної безпеки полягає в тому, щоб:*

А. дати відповідь на виклики та загрози, що на сьогодні формуються, - загальносвітовий тренд загострення боротьби за ринки, технології, кваліфікованих працівників та фінансові ресурси

Б. дотримуватися цілей сталого розвитку

В. пріоритетною визнається оборонна політика і оборонна економіка країни

Г. пріоритетною є політика європейської інтеграції та формування спільного економічного простору з ЄС

Д. немає вірної відповіді

8. *Яким документом регламентовані основні питання нормативного регулювання економічної безпеки в країнах ЄС:*

А. Резолюція № 1847 Парламентської асамблеї Ради Європи «Тіньова економіка: загрози демократії, розвитку та верховенству права»

Б. Рекомендація № R204 Міжнародної організації праці щодо переходу від тіньової до формальної економіки,

В. Директива (ЄС) 2024/1640 Європейського парламенту та ради, про заходи, які мають бути запроваджені державами-членами для запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання грошей або фінансування тероризму

Г. Регламент (ЄС) 2024/1620 Європейського парламенту та ради від 31 травня 2024 «Про створення Органу з питань протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму»

Д. Європейська економічна стратегія безпеки

9. *Які основні ризики, визначені стратегією економічної безпеки ЄС:*

А. Ризики стійкості ланцюгів постачання

Б. Ризики фізичної та кібербезпеки критичної інфраструктури

В. Ризики, пов'язані з безпекою технологій та витоком технологій

Г. Ризики використання економічних залежностей або економічного примусу

Д. вірні відповіді А-Г.

10. *Який аспект геополітичних векторів розвитку економічної безпеки України*

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

потребує особливої уваги для забезпечення стабільності?

- А. відмова від співпраці зі сусідніми країнами
- Б. розширення торгових відносин з країнами Азії
- В. залучення інвестицій з країн Європейського Союзу
- Г. розбудова енергетичної аутономії
- Д. немає вірної відповіді

► 4. Самостійна робота

Презентація індивідуальних доповідей – виступ студента (не більше 5 хвилин) із підготовленою презентацією (використовуючи редактори презентацій Microsoft Office PowerPoint, Google Презентації, онлайн сервіс Prezi.com та ін.) за даною темою. Після доповіді відбувається дискусія між студентами на презентовану тему.

Доповіді

1. Огляд стратегічних документів ЄС у сфері економічної безпеки
2. Пакет із п'яти ініціатив, спрямованих на зміцнення економічної безпеки ЄС в умовах зростання геополітичної напруженості та глибоких технологічних змін, оприлюднених в 2024 року Європейською комісією

Використана література:

1. Закон України «Про національну безпеку України» № 2469-VIII від 21.06.2018 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
2. Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року / Указ Президента України від 11 серпня 2021 року № 347/2021 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0048525-21#Text>
3. Про Стратегію національної безпеки України / Указ Президента України від 26.05.2015 р., № 287/2015 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015#n7>
4. European Economic Security Strategy, European Commission, 20th June 2023, viewed 21st March 2024, <https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/attachment/875428/Factsheet%20Economic%20Security%20Strategy_EN.pdf>
5. European Security Strategy, BDI, 10th November 2023, viewed 21st March 2024, <https://english.bdi.eu/publication/news?tx_news_pi1%5Bnews%5D=10331&cHash=212f71dbd91a2a15a906364d989e3fb6>